Antwoord

van Gedeputeerde Staten
op vragen van
B. Canton (PvdD) en B.K Potjer (GL)
(d.d. 20 juli 2018)

Nummer
3423

Onderwerp
Tussenresultaat moestuinenonderzoek

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller
Het RIVM heeft de gemeenten Dordrecht, Papendrecht en Sliedrecht tussentijds geïnformeerd over het onderzoek naar PFOA en GenX in het irrigatiewater van 11 moestuinen in de omgeving van Chemours. De volledige rapportage volgt in september.
Uit het tussenbericht blijkt dat op enkele locaties sterk verhoogde concentraties PFOA en/of GenX zijn gemeten in slootwater of opgevangen regenwater. Het RIVM adviseert voorlopig om dat water op die locaties niet te gebruiken voor moestuin of veedrenking. Voorts wordt geadviseerd om het irrigatiewater op de locaties met sterk verhoogde concentraties GenX of PFOA uit voorzorg voorlopig niet te gebruiken en om vee niet te laten drinken uit de sloten waar nu sterk verhoogde concentraties zijn aangetroffen. Op de betreffende locaties zijn overigens geen veehouderijen gevestigd.

1. *De provinciale verantwoordelijkheid op dit dossier betreft indirecte lozingen. Op welke wijze wordt het college op de hoogte gehouden van de vorderingen van dit onderzoek naar bodem en irrigatiewater? En op welke wijze worden PS hierover actief geïnformeerd?*

Antwoord
De provincie, de betrokken gemeenten Dordrecht, Papendrecht en Sliedrecht en het ministerie trekken samen op in het dossier Chemours/Dupont. Er is regulier ambtelijk en bestuurlijk overleg met elkaar waarin ook het delen en publiceren van informatie goed wordt afgestemd.

De gemeente Dordrecht is in dit geval de opdrachtgever van het onderzoek naar PFOA en GenX in bodem en irrigatiewater van moestuinen. De gemeente heeft de provincie betrokken bij de voortgang van het betreffende onderzoek en de provincie actief geïnformeerd. Op 18 juli 2018 zijn Provinciale Staten geïnformeerd over dit onderwerp via de Lid GS brief ‘Chemours – tussenrapportage RIVM fase 2 moestuinonderzoek’.
De gemeente Dordrecht zal na ontvangst van de eindrapportage van het RIVM deze delen met de provincie waarna Provinciale Staten geïnformeerd worden.

2. *Deelt het College onze mening dat de resultaten in september ook direct met GS en PS gedeeld dienen te worden? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord
Zie de beantwoording van vraag 1.

Omstreeks 2 december 2017 kwamen er diverse publicaties in de media met de strekking "Binnen een straal van tien kilometer rond de Chemours/Dupont mag afgegraven vervuilde grond niet afgevoerd worden." N.a.v. hiervan werden o.a. in de Tweede Kamer vragen gesteld en zegde de staatssecretaris toe zich in te zetten voor een (tijdelijke) oplossing. Een week later bleek het nieuws gebaseerd op een verkeerde interpretatie van berichtgeving naar omwonenden toe. Nu wordt opnieuw naar omwonenden gecommuniceerd over GenX-vervuiling.

3. *Welk rol pakken GS in de huidige communicatie rondom dit onderzoek?*

Antwoord
Zie antwoord op vraag 1.

4. *Wat doet de provincie in het geval van vragen n.a.v. van deze tussenrapportage?*

Antwoord
In geval van vragen die betrekking hebben op provinciale bevoegdheden worden deze beantwoord door de provincie. Voor overige vragen die betrekking hebben op het onderzoek wordt doorverwezen naar de opdrachtgever, de gemeente Dordrecht.

5. *Zijn GS bereid zich zo veel mogelijk in te zetten dat correcte, heldere en eenduidige communicatie plaatsvindt over het GenX-dossier?*
Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen treft u hiervoor?

Antwoord
Ja, zie de antwoorden op de vragen 1 t/m 4.

6. *Uit de berichtgeving blijkt dat GenX via het regenwater in het oppervlaktewater terecht komt. Logischerwijs komt GenX in het regenwater via emissie naar lucht. Een aanscherping van de vergunningseisen voor de emissies naar lucht is door de rechter afgewezen.*
Was deze informatie al bekend ten tijde van de rechtszaak?

Antwoord
De mogelijkheid dat emissies naar de lucht kunnen leiden tot depositie vanuit de lucht op de bodem is ons bekend. Onder meer in de brieven van de portefeuillehouders van 3 november 2016, 23 mei 2017 en 18 maart 2018 is deze informatie met u gedeeld.

Met de ambtshalve wijziging van april 2017 is de vergunde emissie van FRD-903 naar de lucht verlaagd van 640 kg/jaar naar 450 kg/jaar. Deze nieuwe emissienorm is niet

aangevochten door Chemours en onverkort van kracht gebleven. Tegen de door ons opgelegde emissieverlaging van E1 bij de FEP fabriek heeft Chemours beroep aangetekend. De rechtbank heeft op 28 juni 2018 uitspraak gedaan in deze zaak en komt tot het oordeel dat een verlaging van de vergunde emissie van 450 kg naar 50 kg niet haalbaar is voor Chemours zonder de productiecapaciteit te verlagen, en dat voor E1 de laagst haalbare emissie 59 kg/jaar bedraagt. Gelet op dit geringe verschil ziet de rechtbank aanleiding zelf in de zaak te voorzien door het vergunningvoorschrift in die zin aan te passen. U bent over deze uitspraak van de rechtbank geïnformeerd met een Lid GS brief van 28 juni 2018.

7. *De volledige rapportage komt beschikbaar in september. Hoe wordt ervoor gezorgd dat met dit rapport de emissies van GenX naar lucht worden aangepakt?*

Antwoord
DCMR zal de eindrapportage, die door de opdrachtgever in september 2018 verwacht wordt, beoordelen en deze meewegen in het traject van de door Chemours aangevraagde revisievergunning. De provincie hanteert bij vergunningverlening toepassing van ‘beste beschikbare technieken’ (BBT) als uitgangspunt. Waar milieu-hygiënisch gewenst en haalbaar worden bij het verlenen van omgevingsvergunningen BBT+ maatregelen geëist.

Nieuwe informatie over milieueffecten of technische ontwikkelingen kunnen aanleiding zijn om reeds vergunde emissies verder te verlagen. Wanneer relevante informatie beschikbaar komt, laten wij dit intern, en zo nodig extern, beoordelen om te bezien of dit aanleiding geeft om vergunde emissies te reduceren. In 2017 is dit aanleiding geweest de aan Chemours vergunde emissies van GenX naar water en lucht te verlagen door de vergunning ambtshalve te wijzigen. Met onze brieven van 15 mei en 19 juni 2018 hebben wij u geïnformeerd dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat op 15 mei 2018 een voorlopige milieukwaliteitsnorm voor FRD-903 in oppervlaktewater bekend heeft gemaakt van 118 nanogram per liter en dat wij op grond daarvan voornemens zijn opnieuw ambtshalve in te grijpen in de vergunning om tot een verdere verlaging van de indirecte lozing te komen. De ontwerpbeschikking daartoe is op 25 juli 2018 gepubliceerd.

8. *Het onderzoek richt zich ook op bodemverontreiniging. Voor zover dit GenX betreft, zou bodemverontreiniging formeel vallen onder de zogenaamde ‘nieuwe’ bodemverontreinigingen waarvoor de provincie formeel bevoegd gezag is. Is dit juist? Zo nee, welke organisatie is dan bevoegd gezag?*

Antwoord
Voor nieuwe verontreinigingen buiten inrichtingen kunnen formeel zowel het rijk, de provincie als de betreffende gemeente optreden als bevoegd gezag. Een goede samenwerking met partijen is nodig om daarin de juiste afwegingen te maken.

9. *Hoe wordt ervoor gezorgd dat deze bodemverontreiniging wordt aangepakt?*

Antwoord
Deskundigen van de betrokken overheden, omgevingsdiensten en adviesbureaus overleggen over de noodzaak en eventuele mogelijkheden om deze verontreiniging aan te pakken.

In opdracht van de gemeente Dordrecht en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft het landelijke Expertisecentrum PFAS in juli 2018 een handelingskader voor perfluoralkylstoffen (PFAS) gepubliceerd. Dit heeft tot doel om overheden handvatten te geven hoe zij om kunnen gaan met persistente fluorhoudende stoffen zoals PFOA in het bodem- en het watersysteem. Het document is bedoeld om overheden te ondersteunen bij de uitwerking van beleid, het starten van onderzoeken en het bepalen van vervolgstappen. Aan de hand van dit handelingskader zullen de samenwerkende overheden de vervolgstappen bepalen.

Door de uitvoerende diensten en betrokken gemeenten is aangegeven dat een landelijke normering voor deze stoffen een effectieve aanpak sterk kan bevorderen. Wij hebben regulier bestuurlijk overleg met de meest betrokken gemeenten in de regio en het Rijk. In het eerstvolgende overleg in september bespreken wij ook het recente verzoek van de gemeenten uit de regio Zuid-Holland Zuid aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) om te komen tot een landelijk bodembeleidskader en uniforme normstelling voor de meest voorkomende PFAS stoffen.

Den Haag, 4 september 2018

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek drs. J. Smit